

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Opleiding tot Verpleegkundige
voltijd/duaal/deeltijd

Hogeschool Inholland

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Opleiding tot Verpleegkundige
voltijd/duaal/deeltijd

Hogeschool Inholland

CROHO nr. 34560

Hobéon Certificering

Datum

24 april 2019

Auditpanel

Drs. W.G. van Raaijen (voorzitter)

Dr. J.S. Jukema

W. Jackson MBA

G.J. Snoep (student-lid)

Secretaris

H.R. van der Made

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	9
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	29
6.	AANBEVELINGEN	31
BIJLAGE I	Scoretabel	33
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	35
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	39
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	41

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool Inholland
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Opleiding tot Verpleegkundige
registratienummer croho	34560
domein/sector croho	Gezondheidszorg
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Nursing
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locaties	Alkmaar, Amsterdam
varianten	Voltijd, duaal, deeltijd
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	29 januari 2019

2. SAMENVATTING

Dit rapport bevat de beoordeling van de hbo-V opleiding van Hogeschool Inholland, een van de 17 bacheloropleidingen in Verpleegkunde die Nederland rijk is. Op basis van het Uitgebreide Beoordelingskader van de NVAO, komt het panel van deskundigen tot de volgende beoordeling.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding hanteert een goed uitgewerkte set beoogde leerresultaten. Zij heeft een eigen vertaalslag naar vijf kerntaken gemaakt vanuit het landelijke BN2020. Hantering van het landelijk beroepsprofiel borgt de juiste inhoud, oriëntatie en niveau. Zowel onderzoek als een passende focus op internationalisering zijn stevig in het opleidingsprofiel verdisconteerd. Ook heeft de opleiding haar profilering geëxpliciteerd en binnen het instellingsadagium 'persoonlijk en dichtbij' geplaatst. De relatie die de opleiding onderhoudt met het werkveld zorgt voor een stevige validering van het eigen opleidingsprofiel. Het panel stelt bovendien vast dat de opleiding zich conformeert aan de eisen die de Wet BIG aan een opleiding verpleegkunde stelt.

Aangezien de opleiding alle elementen die de beoogde leerresultaten van een onderwijsprogramma dienen te bevatten op een bijzonder stevige wijze heeft uitgewerkt, beoordeelt het panel standaard 1 als 'goed'.

Onderwerp 2. Programma

De wisselwerking van het programma met de beroepspraktijk is zichtbaar in het gehele programma, waardoor de student de kennis en vaardigheden ontwikkelt die hij nodig heeft voor het verpleegkundig beroep. Ook al in het eerste jaar doet de student een volledige periode ervaring op in een relevante verpleegkundige context; de ingezette casuïstiek is stelselmatig aan de praktijk ontleend. De ontwikkeling van onderzoekend vermogen is stevig en als doorlopende leerlijn in het curriculum opgenomen. Het panel waardeert in het bijzonder de bovengemiddeld sterke verbinding die de opleiding aan weet te brengen tussen onderwijs en onderzoek, en beoordeelt Standaard 2 dan ook zonder meer als 'goed'.

De opleiding biedt voor alle varianten een programma dat een dekkende vertaling vormt van de beoogde leerresultaten. De inhoud is actueel en de gebruikte literatuur weerspiegelt het bachelorniveau. De samenhang in het curriculum is overduidelijk aanwezig, onder meer door verticale leerlijnen, waarin studenten hun professionele vaardigheden telkens op een hoger niveau oefenen, alsook door een thematische ordening van inhoud met afstemming tussen theorie- en praktijkonderwijs in eenzelfde leerperiode. Ook haar profilerende kenmerken brengt de opleiding in het curriculum tot uitdrukking evenals de mogelijkheid tot interdisciplinaire samenwerking. De PPO-lijn kent een internationale dimensie, evenals de stages, de literatuur, enkele keuzemodulen en de ingezette casuïstiek.

Kortom, de inhoud van het programma ontstijgt de basiskwaliteit en biedt studenten zonder twijfel de mogelijkheid de beoogde leerresultaten te behalen. Het panel beoordeelt Standaard 3 dan ook als 'goed'.

Bij de revisie van het BN2020-curriculum kiest de opleiding voor HILL als nieuw didactisch concept, dat is gericht op activerend en aan de praktijk ontleend onderwijs. De vier didactische leerlijnen sluiten aan op de niveaus van Miller, met een sterke focus op de hoogste niveaus en daarmee op de professionele performance van de student. De gekozen werkvormen sluiten prima aan op de (aard van de) leerdoelen van een onderwijseenheid en passen bij het didactisch concept. Met *blended learning* heeft de opleiding een eerste aanzet gemaakt; ook is er ruimte voor eigen invulling van het programma door de studenten.

De vormgeving van het programma, zo concludeert het panel, draagt op uitstekende wijze bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten; de vormgeving is volledig consistent met de didactische benadering en studenten hebben de mogelijkheid om hun leerproces zelf vorm te geven. Met deze sterke programmatische vormgeving honoreert het panel Standaard 4 als **'goed'**.

Het panel vindt dat de opleiding substantieel investeert in de aanwas van nieuwe studenten; de intakeprocedure heeft zij bovendien uitermate zorgvuldig vormgegeven, in overeenstemming met het credo 'persoonlijk en dichtbij'. In de initiële studiefase biedt de opleiding intensieve begeleiding en heeft zij specifiek aandacht voor mbo-studenten, die moeite hebben met het 'academisch gehalte' van de studie. Studenten waarderen de aansluiting van het programma op hun vooropleiding en de vooraf gegeven voorlichting in hoge mate positief. Het panel beoordeelt standaard 5 dan ook als **'goed'**.

Onderwerp 3. Personeel

De opleiding heeft zowel de kwantiteit als kwaliteit van het docententeam goed op orde. Er is duidelijk sprake van een door visie gestuurd personeelsbeleid. De geïnvolveerdheid van docenten in onderzoek is relatief hoog. De docenten die het panel spreekt zijn enthousiast, stralen ambitie uit en committeren zich zonder uitzondering aan de opleiding. De inzet op zelfsturende periodegroepen leidt tot zichtbare gemotiveerdheid en eigenaarschap. De eerder beleefde werkdruk is beheersbaar gemaakt. Studenten geven hoog op over de kwaliteiten van hun docenten. Dit bovengemiddeld positieve beeld van het docententeam brengt het panel op standaard 6 tot het oordeel **'goed'**.

Onderwerp 4. Voorzieningen

De opleiding heeft haar huisvesting en opleidingsspecifieke voorzieningen uitstekend op orde. De studiebegeleiding is ontworpen en wordt uitgevoerd op een wijze die enerzijds bijdraagt aan het bevorderen van de studievoortgang en, anderzijds, aan de ontwikkeling van de autonome hbo-V professional die de opleiding beoogt af te leveren. De informatievoorziening aan studenten omtrent hun studie wordt hogelijk gewaardeerd, zij het dat de tijdige bekendmaking van toetsresultaten, dan wel de communicatie hierover, aandacht behoeft. De opleiding weet dit en werkt aan verbetering.

Met name de positie die de Opleidingscommissie binnen de opleiding bekleedt en de wijze waarop de opleiding dit functioneel inspraakorgaan stimuleert en faciliteert brengt het panel voor zowel standaard 7 als 8 tot het oordeel **'goed'**.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

Het panel vindt het systeem van eigen evaluaties effectief en gedegen: het levert stelselmatig input voor verbetering en alle betrokkenen zijn erbij in beeld en worden bevraagd. Er is een ingebed mechanisme van 'zelf signaleren en zelf corrigeren', dat wordt gestimuleerd en gefaciliteerd door het management. De betrokkenheid bij de kwaliteit van de opleiding is – juist ook van studenten – ongekend hoog. Eigenaarschap, commitment en samenwerking zijn tastbaar aanwezig. Het panel stelt vast dat de opleiding op een zodanige wijze – vanuit een heldere visie en systematiek – werkt aan een breed gedragen kwaliteitsverbetering, dat het panel dit typeert als een kwaliteitscultuur. Het oordeel van het panel over Standaard 9 luidt dan ook **'goed'**.

Onderwerp 6. Toetsing

De opleiding heeft haar toetsbeleid zorgvuldig en geheel in lijn met haar didactisch concept uitgewerkt. De toetsen ondersteunen het leerproces, zijn van een goed niveau en erop gericht het functioneren van de student in de beroepscontext te beoordelen. De examencommissie is stevig in positie en borgt de kwaliteit van het tussentijdse beoordelen en toetsen, zodat sprake is van valide, betrouwbare, onafhankelijke en – voor studenten – transparante beoordelingen. De afwegingen die examinatoren maken in de beoordelingsformulieren bij het afstuderen zijn voor het panel lastig te volgen en daarmee te weinig transparant.

De beoordeling bij het nieuwe afstuderen – en dus de beoordeling van de feitelijke realisatie van de beoogde leerresultaten op basis van het nieuwe curriculum – heeft het panel nog niet kunnen zien. Het panel beoordeelt Standaard 10 dan ook als **'voldoende'**.

Onderwerp 7. Gerealiseerde leerresultaten

Studenten van de hbo-V opleiding van Hogeschool Inholland studeren af op bachelorniveau. Zij landen als gewaardeerde professionals in het werkveld en hebben een passend kennis- en vaardigheidsniveau. Hoewel de opbrengst van het vernieuwde curriculum nog niet door middel van daarbij passende afstudeerdossiers kon worden aangetoond, is hetgeen de opleiding laat zien als resultante van het huidige afstudeerproces en de plannen die het heeft voor de inrichting van het nieuwe afstuderen, gecombineerd met de gedegen opzet en al getoonde opbrengst van het herziene curriculum uit de eerste drie studiejaar, voor het panel zonder meer toereikend om op Standaard 11 de opleiding te beoordelen als ruimschoots **'voldoende'**.

Algemene conclusie:

Met het oordeel 'goed' voor de Standaarden 1 t/m 9 en een 'voldoende' voor de Standaarden 10 en 11, komt het panel op basis van de beslisregels van de NVAO voor de opleiding als geheel, in al haar varianten, tot het oordeel **'voldoende'**.

Het panel adviseert de NVAO om de HBO Bachelor in Nursing van de Hogeschool Inholland opnieuw te accrediteren voor een periode van zes (6) jaar.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 24 april 2019.

3. INLEIDING

De hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Verpleegkundige (hbo-V) van de Hogeschool Inholland is één van de 17 hbo-V opleidingen in Nederland. De opleidingen overleggen met elkaar in het Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde (LOOV).

De bacheloropleiding Verpleegkunde van Inholland maakt deel uit van het cluster Nursing, dat valt onder het domein Gezondheid, Sport & Welzijn (GSW), één van de zes domeinen van de hogeschool. De opleiding wordt zowel in een voltijdse, duale als een deeltijdse, flexibele variant (vanaf 2018-2019) uitgevoerd op de locaties Amsterdam en Alkmaar. De flexibele deeltijd wordt in een afzonderlijke clustervisitatie van flexibele deeltijdopleidingen beoordeeld. Voltijdse en duale studenten kunnen, indien zij zich hiertoe kwalificeren ook het Honoursprogramma Technische Verpleegkunde volgen. Naast de bacheloropleiding kent het cluster Nursing twee masteropleidingen: de Master Advanced Nursing Practice en de Master Physician Assistant.

Ten tijde van de audit studeren ca. 5836 studenten binnen het domein GSW, van wie 854 studenten het hbo-V programma volgen.

Eigen inkleuring van de opleiding

In het Instellingsplan 2016-2022 zet de hogeschool in op de drie profilerende thema's Duurzaam, Gezond en Creatief en de kernwaarden Persoonlijk en Dichtbij. In het verlengde hiervan profileert het domein GSW zich met 'De Gezonde Samenleving', een meer integrale benadering van zorg en welzijn, waarbij de totale mens centraal staat en niet de afzonderlijke problemen waar hij tegenaan loopt.

Ten tijde van de audit is het 'oude programma' bijna uitgefaseerd en zullen de eerste studenten uit het cohort 2016 in juni 2020 afstuderen in het nieuwe curriculum. Het panel heeft daardoor met studenten uit het eerste, tweede en derde jaar gesproken die het nieuwe curriculum volgen en vierdejaarsstudenten uit het 'oude' programma die bezig zijn af te studeren. Het panel heeft dan ook enkel nog eindwerk uit het oude en nog niet uit het nieuwe curriculum kunnen beoordelen.

Opvolging aanbevelingen uit voorgaande accreditatieaudit

Het accreditatiepanel uit 2012 beval de opleiding onder meer aan om (i) de internationale component in het programma te versterken, (ii) de werkdruk onder docenten te verminderen, (iii) meer te investeren in de professionalisering van docenten op het gebied van onderzoek en vakspecifieke deskundigheid en (iv) de externe contacten en de betrokkenheid van de praktijk bij de kwaliteitszorg te versterken.

De opleiding heeft in haar Zelfevaluatie uiteengezet hoe zij vorm en inhoud heeft gegeven aan de aanbevelingen van het toenmalige auditpanel. Waar relevant, maken de doorgevoerde verbeteringen deel uit van de onderhavige accreditatieaudit.

De tekst in dit rapport heeft betrekking op beide opleidingslocaties en alle opleidingsvarianten, te weten de voltijdse, deeltijdse en duale variant; waar deze van elkaar verschillen staat dit vermeld.

Tot slot, is van belang om te weten dat op het moment van de audit de opleiding t/m het derde studiejaar het curriculum volledig heeft vernieuwd. Omdat de vernieuwing al voor $\frac{3}{4}$ is geëffectueerd, ligt het accent in de beoordeling op het nieuwe curriculum. De studenten van wie het panel de afstudeerdossiers heeft beoordeeld, zijn echter afkomstig uit het oude programma.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Bevindingen

De opleiding beoogt verpleegkundigen af te leveren, die: (i) denken en handelen vanuit een integraal mensbeeld, dat wil zeggen dat zij de mens centraal stellen, en niet zijn ziekte of handicap; en (ii) het samen (met zorgvragen en/of collega's) kunnen denken in mogelijkheden en niet in beperkingen.

De opleiding hanteert voor al haar opleidingsvarianten de inhoudelijke oriëntatie en het eindniveau van de hbo-Verpleegkundige zoals vastgelegd in het landelijke opleidingsprofiel Bachelor Nursing 2020 (BN2020). Dit beroeps- en opleidingsprofiel is gevalideerd door een brede vertegenwoordiging van het verpleegkundig beroepenveld en voorziet in een stevige Body of Knowledge & Skills. Het profiel is gegoten in het zogenoemde CanMEDS-model, dat zeven rollen onderscheidt: zorgverlener, communicator, samenwerkingspartner, reflectieve EBP-professional, gezondheidsbevorderaar, organisator en professional, en kwaliteitsbewaker. De hbo-Verpleegkundigen die de opleiding aflevert, moeten in staat zijn deze rollen geïntegreerd, op hoog-complex niveau en op zelfstandige wijze uit te voeren.

De kernbegrippen (24) uit het landelijke opleidingsprofiel vormen in essentie tezamen het opleidingsprofiel. Zij expliciteren het wezen van de verpleegkundige beroepsuitoefening. Om de authenticiteit van het verpleegkundig beroep zoveel mogelijk te benaderen, heeft de hbo-V opleiding van Inholland, in overleg met het eigen werkveld, vijf verpleegkundige kerntaken geformuleerd, die samen een beeld geven van de gehele verpleegkundige beroepsuitoefening op hbo-niveau.

In deze vijf kerntaken worden de verpleegkundige rollen geïntegreerd. Het betreft: (i) Uitvoering geven aan het verpleegkundig proces, (ii) Organiseren van zorg, (iii) Geven van voorlichting, advies en instructie, (iv) Verpleegkundig adviseren, en (v) Coachen en begeleiden. Als een student bijvoorbeeld, als onderdeel van de kerntaak 'Uitvoering geven aan het verpleegkundig proces', een anamnese afneemt, vervult zij daarbij o.a. geïntegreerd de CanMEDS-rollen zorgverlener, communicator en samenwerkingspartner.

Iedere kerntaak omvat een aantal CanMEDS-rollen met bijbehorende kernbegrippen. Om de uitvoering van (een gedeelte van) de kerntaken toetsbaar te maken, zijn de kernbegrippen uitgewerkt in gedragsindicatoren op drie niveaus; hoog-, midden- en laagcomplex. De opleiding heeft in een afzonderlijk document de uitgewerkte taken opgenomen met toelichting over de wijze waarop zij zijn opgebouwd en ze in het onderwijs worden gehanteerd. Het opleidingsprofiel wordt daarmee, zo vindt het panel, op voortreffelijke wijze geconcretiseerd en richtinggevend gemaakt voor het programma.

Internationalisering

Niet alleen heeft bij de ontwikkeling van het landelijke beroepsprofiel een brede oriëntatie op het verpleegkundig beroep in internationaal perspectief plaatsgevonden, maar ook heeft de opleiding zelf een vergelijking gemaakt met de beoogde leerresultaten van twee eigen internationale partners (België, Italië); daarenboven heeft de opleiding op het gebied van internationalisering twee concrete doelen geformuleerd: (i) de hbo-Verpleegkundige betreft de achtergrond van de zorgvrager in haar handelen. Dit betekent dat de student de kennis, vaardigheden en juiste attitude moet hebben om de cultuur, religie of levensbeschouwing van een zorgvrager (of diens netwerk) mee te wegen in de te verlenen verpleegkundige zorg (cross culturele competenties) en (ii) de hbo-Verpleegkundige volgt internationale ontwikkelingen in haar vakgebied nauwgezet en integreert de hieruit opgedane inzichten in haar praktijk. De opleiding heeft haar visie op de betekenis van internationalisering uiteengezet in een afzonderlijk visiedocument.

Om de beoogde competenties te realiseren moet de student zich op de hoogte houden van die ontwikkelingen, van nieuwe kennis en van de *state-of-the-art* in het vakgebied. Zij moet, zo vindt de opleiding, in staat zijn internationaal wetenschappelijk onderzoek over relevante onderwerpen uit het verpleegkundig vakgebied (of aanpalende vakgebieden) kritisch te lezen, te beoordelen en in te zetten. Het panel vindt deze focus op internationalisering passend voor de verpleegkundig professional en vindt dat de opleiding deze uitgangspunten helder verwerkt heeft in de door haar beoogde leerresultaten.

Onderzoek

In het Landelijk Overleg van Opleidingen Verpleegkunde (LOOV) is overeenstemming bereikt over de beroepsproducten die behoren tot het verpleegkundig domein, hierbij geïnspireerd door de publicaties van de Expertgroep protocol (2014 en 2017). In een afzonderlijke Notitie Onderzoekend Vermogen beschrijft de opleiding haar visie op de betekenis van onderzoek voor het verpleegkundig beroep. Centraal in deze visie staat dat onderzoekend vermogen altijd in relatie dient te staan tot het verpleegkundig handelen, iets wat in lijn is met het BN2020 en nadrukkelijk door het panel wordt ondersteund.

Onderzoek als onderdeel van de beoogde leerresultaten komt geïntegreerd aan bod in verschillende kerntaken onder de noemer 'Reflectieve Evidence Based Practice professional'.

Profilering

Hogeschool Inholland hanteert als belangrijke kernwaarde 'persoonlijk en dichtbij'; daarnaast zet de hogeschool in op drie thema's: Duurzaam, Gezond en Creatief. Het ligt voor de hand dat het domein GSW – en daarmee de hbo-V opleiding – zich profileert op het thema Gezond. Daartoe is de inspiratievisie 'De Gezonde Samenleving' opgesteld, die een samenleving beschrijft waarin burgers bij fysieke, psychische en sociale problemen een zo gezond en sociaal mogelijk leven leiden en kunnen blijven participeren in die samenleving. Een visie die aansluit op het type verpleegkundige dat de opleiding wil afleveren: een professional die zorg en welzijn integraal benadert, de mens in zijn totaliteit beschouwt en niet enkel de problemen waar hij tegenaan loopt.

Het panel vindt de profilering van de opleiding op zichzelf helder en adequaat – deze laat zich ook sturen vanuit de beoogde leerresultaten – maar is tegelijk niet erg onderscheidend van wat andere hbo-V opleidingen in Nederland beogen.

Borging

De beoogde leerresultaten bespreekt de opleiding in een periodiek overleg met de praktijk- en werkbegeleiders van de duale opleiding; daarnaast wordt een breder gremium van stagebegeleiders regelmatig uitgenodigd voor zogeheten inspiratiebijeenkomsten, waarbij een vertegenwoordiging van de duale werkplekpartners de opleiding adviseren over trends en ontwikkelingen. Ook organiseert de opleiding een jaarlijks hbo-V event, waarin actuele ontwikkelingen tussen docenten, studenten, lectoren en werkveldvertegenwoordigers/alumni worden besproken.

In een Werkveld Advies Commissie (WAC), die een brede afspiegeling vormt van vertegenwoordigers uit het werkveld en andere samenwerkingspartners (zoals de gemeente Amsterdam), is de opleiding stelselmatig in gesprek met het werkveld. De gesprekken met de WAC, zo concludeert het panel op grond van gespreksnotulen van bijeenkomsten, hebben een strategisch en wederkerig karakter, waarbij thema's als vraagontwikkeling in de gezondheidszorg, subsidiemogelijkheden voor onderzoek en zoeken naar nieuwe stagevormen aan bod komen. De werkveldvertegenwoordigers met wie het panel tijdens de audit spreekt, voelen zich zeer betrokken bij en gehoord door de opleiding. Het panel constateert, mede op basis van auditgesprekken, dat de opleiding bovengemiddeld goed is aangesloten op het werkveld en er intensieve contacten mee onderhoudt.

Weging en Oordeel

De opleiding hanteert een goed uitgewerkte set beoogde leerresultaten. Zij heeft een eigen vertaalslag naar vijf kerntaken gemaakt vanuit het landelijke BN2020. Hantering van het landelijk beroepsprofiel borgt de juiste inhoud, oriëntatie en niveau. Zowel onderzoek als een passende focus op internationalisering zijn stevig in het opleidingsprofiel verdisconteerd. Ook heeft de opleiding haar profilering geëxpliciteerd en binnen het instellingsadagium 'persoonlijk en dichtbij' geplaatst. De relatie die de opleiding onderhoudt met het werkveld zorgt voor een stevige validering van het eigen opleidingsprofiel. Het panel stelt bovendien vast dat de opleiding zich conformeert aan de eisen die de Wet BIG aan een opleiding verpleegkunde stelt.

Aangezien de opleiding alle elementen die behoren tot de beoogde leerresultaten van een onderwijsprogramma op voortreffelijke wijze heeft uitgewerkt, beoordeelt het panel standaard 1 als '**goed**'.

4.2. Programma

Standaard 2: Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting NVAO: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Bevindingen

De opleiding heeft de bij Standaard 1 beschreven kerntaken van het verpleegkundig beroep verdeeld over de vier jaren van het binnenschoolse onderwijs en het praktijkleren. In onderstaande figuur 1 is de structuur van het programma weergegeven en zijn de praktijkonderdelen gearceerd.

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	
4e jaar	Organiseren van zorg (E) Verpleegkundig Adviseren (E) Coachen en begeleiden (E)		Keuzeonderwijs	Keuzeonderwijs	
3e jaar	Uitvoering geven aan het verpleegkundig proces (E)		Verpleegkundig adviseren (D) Organiseren van zorg (D) Coachen en begeleiden (D) Voorlichten, adviseren & instructie (E)		
2e jaar	Voorlichten, adviseren & instrueren (C2)	Uitvoering geven aan het verpleegkundig proces (C2) Organiseren van zorg (C2)	Uitvoering geven aan het verpleegkundig proces (C2) Organiseren van zorg (C2) Coachen en begeleiden (C2)		
1e jaar	Uitvoering geven aan het verpleegkundig proces (A)	Verpleegkundig adviseren (A) Coachen en begeleiden (A)	Uitvoering geven aan het verpleegkundig proces (A)	Voorlichten, adviseren & instrueren (A)	Uitvoering geven aan het verpleegkundig proces (B1) Organiseren van zorg (B1) Voorlichten, adviseren & instrueren (B1)

Fig. 1. De opbouw van het programma aan de hand van de vijf kerntaken; stageperiodes zijn gearceerd en worden gespiegeld aangeboden; beheersingsniveaus gaan van A tot E (zie hierna).

In de propedeuse maken de studenten kennis met alle kerntaken, zodat zij zich oriënteren op de breedte van het verpleegkundig beroep. De kerntaken keren in het programma telkens op een hoger niveau (complexer en met meer zelfstandigheid) terug. Hierbij hanteert de opleiding het zogenoemde ZelCom-model, waarin de mate van zelfstandigheid en complexiteit in verschillende modaliteiten voorkomen en in het curriculum van A (laag complex/laag zelfstandig; propedeuse) naar E (hoog complex/hoog zelfstandig; jaar 3 en 4) zijn geprogrammeerd (zie fig. 2)

Toenemende mate van zelfstandigheid	C(1) Complexiteit laag Zelfstandigheid hoog	D(1) Complexiteit gemiddeld Zelfstandigheid hoog	E Complexiteit hoog Zelfstandigheid hoog
	B(1) Complexiteit laag Zelfstandigheid gemiddeld	C(2) Complexiteit gemiddeld Zelfstandigheid gemiddeld	D(2) Complexiteit hoog Zelfstandigheid gemiddeld
	A Complexiteit laag Zelfstandigheid laag	B(2) Complexiteit gemiddeld Zelfstandigheid laag	C(3) Complexiteit hoog Zelfstandigheid laag
	Toenemende mate van complexiteit		

Fig. 2. De opbouw in zelfstandigheid en complexiteit, waarbij de opleiding ook differentieert in verschillende B, C en D-niveaus.

Het panel constateert dat de opleiding het onderwijsprogramma op een heldere wijze heeft gestructureerd. Studenten vertellen tijdens de audit dat het periodeonderwijs cohesie en structuur aan hun studie geeft; studenten zeggen ook de toename in complexiteit en zelfstandigheid goed te ervaren.

Passende onderzoeks- en beroepsvaardigheden

De wisselwerking van het programma met de beroepspraktijk wordt niet alleen zichtbaar in de omvangrijke praktijkperiodes van telkens 20 weken – met zowel in het derde als vierde jaar een half studiejaar in de praktijk en ook al in het eerste jaar een halve periode ervaring in een verpleegkundige context – maar ook werkt de opleiding binnen het curriculum stelselmatig met aan de praktijk ontleende casuïstiek. Het panel hoorde en zag in periodeboeken daarvan tijdens de audit een aantal aansprekende voorbeelden.

Daarbij confronteert de opleiding haar studenten met verschillende verpleegkundige zorgcategorieën, zoals de geriatrie, de zorg voor verstandelijk beperkten of de jongvolwassenen, en zowel intramurale als extramurale zorgcontexten. De opleiding beantwoordt daarmee goed aan de diversiteit van het verpleegkundig beroep. Ook laat zij studenten werken aan vergelijkbare casussen in uiteenlopende situaties, waarmee zij de transfer van de geleerde kennis, inzichten en vaardigheden borgt. Door de cyclische opbouw van het curriculum oefent de student bovendien het geleerde meerdere keren met een toenemende complexiteit en zelfstandigheid. Docenten, zo getuigen studenten, geven daarbij stelselmatig formatieve feedback.

Studenten vertellen het panel tijdens de audit dat zij het werkplekleren (stages) uitermate relevant vinden, met name ook omdat de begeleiding en sturing van school uit op een goede manier gebeurt. Zelfs eerstejaarsstages, zo vertelt het management, zijn – in tegenstelling tot veel andere hbo-V opleidingen in het land – goed te organiseren. Dat doet de opleiding in nauwe samenwerking met en door een moreel appèl op het werkveld. Dat de opleiding meer wil inzetten op ketenstages vindt het panel een prima idee, waar met enige vaart voortgang geboekt zou kunnen worden.

In het eerste jaar heeft de opleiding een 'vrij studiepunt' (28 uur) toegekend aan extra-curriculaire activiteiten met een oriëntatie op het beroep, zoals congresbezoek, meelopen met een verpleegkundige of deelname aan een excursie. Het panel vindt dit een geslaagd flexibel element en kan zich voorstellen dat de opleiding dit nog – door het gehele curriculum – verder versterkt, omdat dit de mogelijkheden voor de student vergroot om zich te profileren.

De verpleegtechnische, communicatieve en probleemoplossende vaardigheden maken, net als de vaardigheid om samen te werken, integraal onderdeel uit van het onderwijs en de door studenten uit te werken casuïstiek.

Studenten die willen excelleren kunnen het Honoursprogramma Technische Verpleegkunde (TV) volgen dat bestaat uit een extra-curriculaire pre-honoursgedeelte in de eerste twee jaar van de studie en – indien hiervoor geslaagd – het Honoursprogramma in het derde en vierde jaar. In het derde jaar is hierin opgenomen een aaneengesloten stage van 20 weken op een middelcomplexe zorg-intensieve afdeling, waarbij de focus ligt op de toepassing van verdiepende kennis op het gebied van klinisch redeneren en het oefenen van TV-vaardigheden. In het vierde jaar doen studenten er hun afstudeerstage (20 weken). Het panel stelt vast dat de aantrekkingskracht voor dit programma weliswaar groot is, vooral voor jongens, maar dat in de praktijk blijkt dat veel studenten er in de eerste fase mee stoppen en terugkeren naar het reguliere curriculum. Toch beantwoordt het programma aan een vraag en boort het een doelgroep aan die anders niet voor de zorg zou kiezen.

Duale studenten volgen de propedeuse van de voltijdse opleiding, inclusief stage. Vanaf het tweede jaar werken zij in praktijkleerperiodes op verschillende afdelingen van hun eigen instelling. In jaar drie lopen zij een externe stage bij een andere zorginstelling. Indien de eigen instelling ermee instemt, kan de duale student ook besluiten een buitenlandstage te lopen. Met name de inzet van een externe stage vindt het panel te waarderen; in veel duale opleidingen leren studenten, behalve van hun medestudenten, vaak uitsluitend binnen de eigen instelling. Door een externe stage doet de duale student daadwerkelijk ervaring op met andere zorgcontexten.

Het vermogen om onderzoekend te handelen en de wijze waarop dit in het curriculum is verwerkt, heeft de opleiding in een afzonderlijke notitie uiteengezet. De opleiding sluit daarbij nauw aan op de invulling van het begrip 'onderzoekend vermogen' door de Expertgroep Protocol (2014): (i) onderzoekende houding, (ii) kennis gebruiken van anderen (EBP) bij het vervaardigen van beroepsproducten en (iii) zelf onderzoek doen (onderzoekscyclus kunnen doorlopen). Als onderdeel van de notitie heeft de opleiding nauwgezet uitgewerkt welke activiteiten in het kader van de ontwikkeling van onderzoekend vermogen in het curriculum zijn geïntegreerd en aan welke kerntaken deze zijn gerelateerd. Bestudering van (onderdelen van) het curriculum leert het panel dat de opleiding in het programma een fraai opgebouwde leerlijn onderzoek heeft ingericht, waardoor studenten daadwerkelijk in staat gesteld worden om onderzoekende hbo-V professionals te worden.

Daarbij moet beslist niet onvermeld blijven dat de opleiding een goede wisselwerking kent met de lectoraten Gezondheid en Welzijn en GGZ (GGZ-verpleegkunde en Gezondheid & Welzijn van kwetsbare ouderen). Lectoren ontwikkelen mee aan het curriculum, stimuleren de ontwikkeling van zogenoemde Leer- & Innovatiewerkplaatsen (LIN) en leveren bijdragen aan de professionalisering van docenten. Zowel docenten als studenten zijn binnen de lectoraten actief, zoals ook blijkt uit een door de opleiding geleverd overzicht van Onderzoeksoutput (2017) door het Domein GSW.

Het panel waardeert de goede wisselwerking die de opleiding weet te bewerkstelligen tussen onderwijs en onderzoek, een verbinding die ook wordt ervaren en geapprecieerd door zowel docenten als studenten. De studenten, zo blijkt ook uit evaluaties, ervaren evenwicht tussen de theoretische en praktische component in het programma.

Inhoud van het curriculum

De opleiding heeft de beoogde leerresultaten in periodeboeken uitgewerkt in leerdoelen per onderwijseenheid. Het panel heeft de periodeboeken bestudeerd en komt tot de conclusie dat de beoogde leerresultaten zorgvuldig zijn uitgewerkt en goed zijn te verbinden met de geformuleerde leerdoelen.

Om de relatie tussen leerdoelen en beoogde leerresultaten voor studenten inzichtelijk te maken, heeft de opleiding deze relatie in een toelichting uiteengezet en onderbouwd. Daaruit blijkt ook dat de leerdoelen een dekkende vertaling vormen van de beoogde leerresultaten. Iedere onderwijsperiode kent een thema, waaraan de casuïstiek is verbonden. Als het gaat om vraagstukken rondom de ouderenzorg, gebeurt het klinisch redeneren aan de hand van aan de praktijk ontleende casuïstiek over ouderen, is het vaardigheidsonderwijs hierop ook toegespitst en gaat het onderdeel biomedische kennis eveneens over aandoeningen die samenhangen met ouderdom. In alle onderwijsseenheden binnen een periode staan dezelfde vraagstukken centraal.

Daarnaast kent het programma, behalve de onderzoekleerlijn, nog een aantal verticale lijnen, zoals op het gebied van klinisch redeneren, communicatieve en instrumentele vaardigheden en professionele & persoonlijke ontwikkeling (PPO). Deze professionele vaardigheden keren in iedere onderwijsperiode op een hoger plan terug.

Het panel constateert voorts – op basis van de inhoud van de verschillende onderwijsseenheden en de ingezette casuïstiek – dat de opleiding haar profilerende kenmerken, zoals beschreven onder standaard 1, tastbaar heeft geïntegreerd. In dit kader is de beschrijving van het eerste project in jaar een, getiteld het Haarlems Hofje, exemplarisch. Centraal staan de bewoners die in dit hofje wonen. Studenten leren om integraal te kijken naar de mens en zijn kwaliteit van leven. Hierbij is ook het denken in mogelijkheden essentieel; studenten leren samen met de cliënt/patiënt te onderzoeken wat nog wel mogelijk is. Hierbij is ook aandacht voor de normen en waarden van de ander én van de student zelf. De aandacht die de opleiding hieraan schenkt geeft mede invulling aan het motto 'persoonlijk en dichtbij'.

Ook bevat het programma een aantal mogelijkheden tot interdisciplinair samenwerken. Dat gebeurt o.m. in het keuzevak Samenwerken in de Wijk, waar zij met studenten Social Work patiënten bespreken vanuit verschillende perspectieven. Ook is er in Alkmaar een project opgezet waarbij hbo-V studenten samen met techniekstudenten eHealth oplossingen bedenken voor praktijkvraagstukken. Het panel is lovend over deze initiatieven en – met begrip voor de complexiteit in organisatie ervan – daagt de opleiding (Inholland) uit dergelijke multidisciplinaire projecten uit te breiden.

Studenten vinden, desgevraagd, dat de opleiding intensief bezig is met eHealth. Het panel vindt de visie die de opleiding heeft ontwikkeld op de toekomst van het beroep/vak en de implementatie ervan in het programma pragmatisch; vernieuwing, zo vindt de opleiding, moet gestoeld zijn op een vraag vanuit de praktijk. Zij kiest daarbij niet primair voor een innovatieve rol, maar wel voor vernieuwing waarbij het goede wordt behouden. Het panel waardeert dit.

De internationale oriëntatie komt vooral tot uitdrukking in de Persoonlijke en Professionele Ontwikkelingslijn (PPO) binnen het programma. Daarin komt de student vanuit een vergelijking van de eigen waarden en normen, de (landelijke en internationale) beroepscode, de verpleegkundige beroepswaarden en de levensbeschouwelijke en religieuze opvattingen van de zorgvrager, tot een afweging hoe in een bepaalde situatie te handelen.

In het derde studiejaar biedt de opleiding een diversiteitsworkshop aan ter ontwikkeling van cross-culturele competenties. Ook kunnen studenten in het buitenland stagelopen (keuzeonderdeel 'Global Nursing'), hetgeen ca. 40 studenten per jaar doen. In de vakken ethiek en communicatievaardigheden is diversiteit eveneens een thema binnen de gekozen casuïstiek. Daarnaast is er in meerdere modules aandacht voor de gezondheidszorg in het buitenland. Het panel constateerde dat in de beoordelingscriteria van projecten het gebruik van minimaal twee Engelstalige artikelen is opgenomen. Ook het raadplegen van internationale databanken wordt gestimuleerd. Dat dit laatste ook daadwerkelijk gebeurt, blijkt o.m. uit de literatuurstudies in het kader van de afstudeerscriptie.

Het panel heeft de verplichte literatuur die in het programma wordt ingezet, bestudeerd en concludeert dat de opleiding studiemateriaal gebruikt dat up-to-date en van hbo-bachelorniveau is.

Al met al, zo stelt het panel vast, biedt de inhoud van het programma studenten ruimschoots de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te behalen.

Vormgeving van het programma

De opleiding beoogt activerend en betekenisvol onderwijs te verzorgen. Daaronder verstaat de opleiding dat zij haar studenten professioneel leert handelen in authentieke beroepssituaties. Afgestudeerden dienen niet alleen in staat te zijn om anderen te begeleiden, maar moeten ook zichzelf kunnen regisseren en verpleegkundig leiderschap kunnen tonen. Dat vergt samenwerkingsvaardigheden, probleemoplossend vermogen, zelfstandigheid, betrokkenheid, reflectie en een kritische houding.

De opleiding ondersteunt de ontwikkeling van deze vermogens door zich te baseren op het zogenoemde High Impact Learning that Lasts (HILL, Dochy c.s., 2015). Het model kent zeven bouwstenen. De kenmerken en principes van 'high impact learning' zijn o.m. het gebruik van realistische taken, het actief bezig zijn met leerstof, het bevorderen van zelfwerkzaamheid en het gebruik van een mix aan didactische methoden en bronnen (hybride leren). De uitgangspunten die de opleiding voor haar programma heeft geformuleerd, zijn herkenbaar afgeleid van het didactisch concept HILL.

De vier didactische leerlijnen binnen het programma representeren de vier niveaus van Miller: *knows*, *knows how*, *shows* en *does*. In de *conceptuele lijn* neemt de student alle benodigde verpleegkundige kennis en inzichten tot zich (*knows*). In de *vaardighedenlijn* ontwikkelt de student zowel de instrumentele vaardigheden zoals injecteren als cognitieve vaardigheden zoals medisch rekenen, klinisch redeneren en communicatieve vaardigheden, zoals het voeren van een anamnesegeprek (*knows* en *knows how*).

In de *integrale lijn* smeedt de student kennis en vaardigheden, samen met professioneel gedrag tot een geheel, toegepast in een simulatie (*shows how*). Onderdeel van de *professionele en persoonlijke ontwikkelingslijn* (PPO-lijn), tot slot, is het leren in de praktijk, waar de student laat zien te kunnen handelen (*does*). De inhoud van de leerlijnen is onderling met elkaar verbonden; dat wil zeggen dat binnen eenzelfde onderwijsperiode de student de opgedane kennis en vaardigheden kan toepassen in een – al dan niet gesimuleerde – verpleegkundige context. Het panel vindt het programma zorgvuldig en samenhangend vormgegeven.

De werkvormen die de opleiding inzet, laat zij aansluiten op de leerdoelen van een onderwijseenheid. De opleiding maakt veelvuldig gebruik van werkcolleges, onderwijsleergesprekken, vaardigheidstrainingen, discussies, presentaties, projecten (samenwerking). Deze werkvormen sluiten goed aan op het didactisch concept. Blended learning, als belangrijk element van HILL, is nog in ontwikkeling. De opleiding biedt inmiddels enig leermateriaal aan via Blackboard en is zij – als interactieve uitbreiding op Blackboard – gestart met *FeedbackFruits*, waarmee docenten en studenten o.a. annotaties in tekst en video kunnen maken en met elkaar kunnen discussiëren over studiemateriaal en ingeleverde opdrachten. De opleiding vindt 'videoleren' belangrijk, zo ziet het panel, en heeft de intentie hierin meer te investeren. Het panel waardeert dit. Ook gebruikt de opleiding voor het inoefenen van instrumentele vaardigheden een digitale leer methode.

Het panel constateert op basis van de documentatie en het gevoerde auditgesprek met de studenten dat het programma ruimte biedt voor eigen invulling. Naast de reeds gememoreerde 28 uur eigen beroepsoriëntatie in de propedeuse, kan de student op verschillende momenten de zorgcontext en/of de aard van de zorgvragers bepalen, geeft hij in het praktijkleren zelf invulling aan de wijze waarop hij zich de beroepsrollen eigen wil maken en kan hij in het vierde jaar uit vier blokken kiezen.

Ook op de studeerbaarheid van het programma houdt de opleiding goed zicht; zij faciliteert op een student-gerichte wijze dat studiebelemmeringen worden weggenomen. Studenten stellen tijdens de audit dat 'het een stevig programma is met een hoog tempo en dat je dus op tijd moet beginnen, maar dat het wel te doen is'. Het panel vindt dat de opleiding op het punt van de studeerbaarheid haar motto 'persoonlijk en dichtbij' echt 'handen en voeten' geeft.

Aansluiting instromende studenten

De formele toelatingseisen vermeldt de opleiding in haar OER. In de achterliggende jaren was sprake van een numerus fixus, die voor de instroom 2019 – met het oog op de grote maatschappelijke behoefte aan verpleegkundigen – wordt opgeheven. Het panel vindt dit een goede zaak.

Ook in haar feitelijke instroombeleid brengt de opleiding het hogeschooladagium 'persoonlijk en dichtbij' tot leven. Al voor aanmelding probeert de opleiding in een videopresentatie aspirant-studenten een zo reëel mogelijk beeld te geven van opleiding en beroep. Om de doorstroom tussen het mbo en de opleiding te bevorderen, is er op ROC's in de Amsterdamse regio een zogenoemde vierdejaars Doorstroommodule, verzorgd door hbo-V docenten. Met name de voorbereiding op onderzoek (evidence based practice) en de beginselen van onderzoekend vermogen staan hierin centraal. In Alkmaar is een dergelijke opzet in ontwikkeling. Het panel vindt dit een lovenswaardig initiatief.

Daarnaast geeft de opleiding voorlichting op ROC's en vo-scholen in de regio, voert zij individuele gesprekken met kandidaten, wordt een keuzecheck ingezet, kunnen kandidaat-studenten proefstuderen, c.q. meelopen met colleges en spreken met ouderejaarsstudenten. Dit alles is erop gericht om studenten tot een weloverwogen keuze te brengen. Recent heeft de opleiding een App voor startende studenten geïntroduceerd, waarin de opleiding de introductie in het programma van nieuwe studenten begeleidt. Ook is de studiebegeleiding in de eerste helft van de propedeuse intensief, is er nadrukkelijk aandacht voor de overgang van het mbo/vo naar het hbo en ligt er een zwaar accent op het leren studeren in het hoger beroepsonderwijs. De studenten met wie het panel sprak, zijn zeer te spreken over de aansluiting van de opleiding bij het beeld dat men tevoren had; dit wordt ondersteund door de waardering hiervoor in de NSE2018 (3,8-3,9).

Het panel vindt dat de opleiding substantieel investeert in de aanwas van nieuwe studenten en de intakeprocedure. Ook valt het panel op dat de opleiding specifiek aandacht heeft voor, het overigens zeer beperkte aantal, langstudeerders en mbo-studenten, die moeite hebben met het 'academisch gehalte' van de studie.

Weging en Oordeel

De wisselwerking van het programma met de beroepspraktijk is zichtbaar in het gehele programma, waardoor de student de kennis en vaardigheden ontwikkelt die hij nodig heeft voor het verpleegkundig beroep. Ook al in het eerste jaar doet de student een halve periode ervaring op in een verpleegkundige context; de ingezette casuïstiek is stelselmatig aan de praktijk ontleend. De ontwikkeling van onderzoekend vermogen is stevig en als doorlopende leerlijn in het curriculum opgenomen. Het panel waardeert in het bijzonder de krachtige verbinding die de opleiding aan weet te brengen tussen onderwijs en onderzoek, en beoordeelt Standaard 2 dan ook zonder meer als '**goed**'.

De opleiding biedt in alle opleidingsvariant een programma dat een dekkende vertaling vormt van de beoogde leerresultaten. De inhoud is actueel en de gebruikte literatuur weerspiegelt het bachelorniveau. De samenhang in het curriculum is overduidelijk aanwezig, onder meer door verticale leerlijnen, waarin studenten hun professionele vaardigheden telkens op een hoger niveau oefenen, alsook door een thematische ordening van inhoud met afstemming tussen theorie- en praktijkonderwijs in eenzelfde leerperiode.

Ook haar profilerende kenmerken brengt de opleiding in het curriculum tot uitdrukking evenals de mogelijkheid tot interdisciplinaire samenwerking. De PPO-lijn kent een internationale dimensie, evenals de stages, de literatuur, enkele keuzemodulen en de ingezette casuïstiek. Kortom, de inhoud van het programma ontstijgt de basiskwaliteit en biedt studenten zonder twijfel de mogelijkheid de beoogde leerresultaten te behalen. Het panel beoordeelt Standaard 3 dan ook als **'goed'**.

Bij de revisie van het BN2020-curriculum kiest de opleiding voor HILL als nieuw didactisch concept, dat is gericht op activerend en aan de praktijk ontleend onderwijs. De vier didactische leerlijnen sluiten aan op de niveaus van Miller, met een sterke focus op de hoogste niveaus en daarmee op de professionele performance van de student. De gekozen werkvormen sluiten naadloos aan op de (aard van de) leerdoelen van een onderwijseenheid en passen bij het didactisch concept. Met blended-learning heeft de opleiding een eerste aanzet gemaakt; ook is er ruimte voor eigen invulling van het programma door de studenten.

De vormgeving van het programma, zo concludeert het panel, draagt op uitstekende wijze bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten; de vormgeving is volledig consistent met de didactische benadering en studenten hebben de mogelijkheid om hun leerproces zelf vorm te geven. Met deze sterke programmatische vormgeving honoreert het panel Standaard 4 als **'goed'**.

Het panel vindt dat de opleiding substantieel investeert in de aanwas van nieuwe studenten; de intakeprocedure heeft zij bovendien uitermate zorgvuldig vormgegeven, in overeenstemming met het credo 'persoonlijk en dichtbij'. In de initiële studiefase biedt de opleiding intensieve begeleiding en heeft zij specifiek aandacht voor mbo-studenten, die moeite hebben met het 'academisch gehalte' van de studie. Studenten waarderen de aansluiting van het programma op hun vooropleiding en de vooraf gegeven voorlichting in hoge mate positief. Het panel beoordeelt standaard 5 dan ook als **'goed'**.

4.3. Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting NVAO: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Het personeelsbeleid draagt daar aan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Bevindingen

Ten tijde van de audit bestaat het docententeam van de opleiding uit 16 docenten (11,9 fte) in Alkmaar en in Amsterdam uit 38 docenten (40,5 fte). 67% is vast, 33% maakt deel uit van de flexibele schil. In Amsterdam is de docent/student ratio 1 : 21,4; in Alkmaar 1 : 22. Docenten hebben een vaste standplaats, geven soms wel op beide locaties les, maar vormen in hun organisatie-overleg en afstemming één docententeam, geleid door een manager en drie meewerkende teamleiders. Bijna 75% van het docentencorps is masteropgeleid, een beperkt aantal docenten (2%) is gepromoveerd. Bij nieuw aangestelde docenten, zo vernam het panel van het opleidingsmanagement, is het beleid dat zij volledig masteropgeleid zijn; vaak betreft dit verpleegkundig-specialisten. Voor het vaardighedenonderwijs vereist de opleiding minimaal een hbo-bachelor- en geen afgeronde masteropleiding, hetgeen het panel een begrijpelijk keuze vindt.

Tijdens de audit ontmoet het panel een bevlogen en gekwalificeerde vertegenwoordiging van het docententeam, waarin recent ook relatief veel nieuwe docenten zijn aangesteld. Zij zijn nadrukkelijk op elkaar betrokken, c.q. teamgericht, en gefocust op het leveren van kwaliteit. Hun kennis van het werkveld is prima. Niet alleen uit de personeelsoverzichten, maar ook het gesprek blijkt een stevige gekwalificeerdheid op de juiste expertise om de breedte en diepte van het onderwijs binnen een hbo-V opleiding te kunnen verzorgen.

Het panel schrok aanvankelijk enigszins van de uitkomsten van het in 2017 afgenomen medewerkers-tevredenheidsonderzoek (MTO), waaruit een forse onvrede bleek over de werkdruk en de kwaliteit van de eigen werkplek. Ook schortte het aan teamvorming en de onderlinge communicatie. In januari 2019, zo blijkt tijdens de audit, is van deze kritiekpunten nog maar weinig over. Duidelijk is, dat een aantal ingrepen in planning, werkwijze en taken van docenten zoden aan de dijk heeft gezet. Zo is er een jaarplan, dat het docententeam gezamenlijk vormgeeft; hierin zijn heldere afspraken opgenomen over kwaliteit en kwantiteit van het personeel. Er is sprake van een portefeuilleverdeling voor specifieke additionele taken en commissies, gericht op taakvolwassenheid en zelfsturing. Voor de uitvoering van het onderwijs zijn er periodegroepen (6 in totaal, voor voltijd en duaal gezamenlijk), waarin telkens een groep docenten eigenaar van en verantwoordelijk is voor alle inhoud, vormgeving, proces en kwaliteit van het onderwijs. Ook zijn zij eigenaar van de kwaliteitszorg. De docenten hebben zoveel mogelijk zelf gekozen van welke groep ze deel willen uitmaken op basis van hun talent, expertise en affiniteit. Ook vernam het panel dat de docenten zelf - naast de gangbare didactische bekwaamheids- en toetstrainingen, een professionaliseringsplan hebben opgesteld, dat kan rekenen op budgettaire ondersteuning van het management. De uitwerking van de geformuleerde professionaliseringsambities verdient nog aandacht, evenals de uitbreiding van het aantal gepromoveerde docenten.

Eenzelfde inbreng hebben de docenten inmiddels ook bij het inschrijven op additionele taken, waardoor de motivatie wordt verhoogd en de beleefde werkdruk afneemt. Hoewel het systeem met periodegroepen nog in ontwikkeling is, lijkt de koerswijziging nu al tot opvallend positieve resultaten te leiden. Het management verwacht bij het MTO 2019 dan ook aanzienlijk hogere scores. Het panel kon in ieder geval tijdens de audit geen match meer maken met de uitkomsten van het MTO uit 2017 en vindt dit een compliment waard aan management en docententeam.

Een ander opvallend punt vindt het panel het aantal docenten (in omvang 3.5 fte) dat binnen de opleiding verbonden is aan onderzoek, c.q. de lectoraten. Dit zorgt, naar het oordeel van het panel, voor een vanzelfsprekende focus binnen het docentencorps op (de ontwikkeling van) het onderzoekend vermogen van studenten.

Zowel tijdens de audit als uit de NSE 2018 blijkt dat studenten hun docenten over de volle breedte hooglijk waarderen. Met name hun vakinhoudelijke deskundigheid scoort hoog (3,6 – 4,0), maar ook de hoge scores voor hun didactische kwaliteit en hun goede kennis van het werkveld vallen op.

Weging en Oordeel

De opleiding heeft zowel de kwantiteit als kwaliteit van het docententeam goed op orde. Er is duidelijk sprake van een door visie gestuurd personeelsbeleid. De geïnvolveerdheid van docenten in onderzoek is relatief hoog; het aantal gepromoveerden kan nog worden versterkt. De docenten die het panel spreekt zijn enthousiast, stralen ambitie uit en committeren zich zonder uitzondering aan de opleiding. De inzet op zelfsturende periodegroepen leidt tot zichtbare gemotiveerdheid en eigenaarschap. De eerder beleefde werkdruk is beheersbaar gemaakt. Studenten geven hoog op over de kwaliteiten van hun docenten, niet alleen vakinhoudelijk, maar ook didactisch. Dit bovengemiddeld positieve beeld van een uitstekend functionerend docententeam brengt het panel op standaard 6 tot het oordeel **'goed'**.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting NVAO: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Bevindingen

Huisvesting en materiele voorzieningen

De opleiding beschikt op beide locaties over prima toegeruste onderwijsruimten. In de onderwijsruimtes kan kleinschalig onderwijs worden uitgevoerd, voor middelgrote en kleine groepen. Er kunnen verpleegsituaties in worden gesimuleerd en ook kunnen studenten er in projecten samenwerken.

Er zijn voldoende lokalen met elektronische presentatieapparatuur en er zijn computerlokalen en conferentieruimtes. Voor de training van instrumentele verpleegkundige vaardigheden beschikt de opleiding op beide locaties over een speciaal daarvoor ingericht verpleegkundelokaal. Voor docenten zijn er ruimtes met flexplekken. In Alkmaar is het beleid *bring your own device* waarop de ICT-infrastructuur is afgestemd. Daarom zijn de computervoorzieningen (hardware) voor studenten in Alkmaar beperkter dan in Amsterdam en beschikken docenten er allen over een laptop van de hogeschool.

Ter ondersteuning van de onderwijsprocessen kent de hogeschool, c.q. de opleiding, voor de locaties Alkmaar en Amsterdam een digitale bibliotheek met een uitgebreide, actuele collectie vakliteratuur, voorzieningen als Insite (intranet), Onstage (voor het digitale contact met een stagiair), DIB (voor het digitaal inleveren van werkstukken/bewijsmateriaal), een leermanagementsysteem Blackboard, webmail, weblogin, Lync (voor bellen, chatten, video conferencing) alsook voorzieningen voor het opnemen en toegankelijk maken van weblectures. Het panel vindt, wat het hiervan hoorde en zag interessant en beveelt aan dit uit te bouwen.

In Alkmaar is de verhuizing naar een recent gerenoveerd pand aangegrepen om bijna alle materialen en apparatuur in het verpleegkundelokaal te vervangen. Alkmaar beschikt daardoor nu over Eleganza 2-bedden, een thuiszorgbed met geriatrische pop, een Nursing Anne voor scenario-based training, de nieuwste CLA-oefenpoppen, medicijnkarren en -systemen, prikbillen-met-sensor, verschillende infuussystemen en een passieve en actieve personenlift. Het panel beoordeelt deze opleidings specifieke voorzieningen als *state-of-the-art*.

In Amsterdam, waar het panel de voorzieningen niet met eigen oog zag, is ten tijde van de audit ook een renovatie van het verpleegkundelokaal gerealiseerd. Daardoor is dit nu op hetzelfde uitrustingsniveau als het lokaal in Alkmaar. Met het oog op een nieuw in te richten Campus in Amsterdam (Sluisbuurt), heeft het panel met het management gesproken over de ideeën hieromtrent, die voor de opleiding o.a. inhouden een nieuw skills lab. Het panel waardeert het dat ondertussen het aantal werkplekken voor studenten – een aandachtspunt uit evaluaties – is uitgebreid, dat een gezamenlijke docent-ontmoetings-ruimte is ingericht met Social Work en nagegaan wordt of langere openingstijden van de vestigingen mogelijk zijn.

Voor het honoursprogramma Technische Verpleegkunde beschikt de opleiding over de materialen en apparatuur die nodig zijn voor de te trainen vaardigheden. Zo is er bijvoorbeeld een geavanceerde SimMan voor ALS- en BLS-vaardigheden, arteriepunctiearmen en armen waarin een venflon geprikt kan worden, monitoren voor het instellen van alarmgrenzen, arterielijnen en pompen voor infusiotherapie. De apparatuur is, zo stelt ook het panel vast, voldoende geschikt om processen en protocollen te oefenen ten behoeve van verpleegtechnische handelingen.

Studenten zijn in de audit te spreken over de studiefaciliteiten en de fysieke leeromgeving. Dit wordt ondersteund door de uitkomsten van de NSE 2018.

Studiebegeleiding en informatievoorziening

De studiebegeleiding, zo constateert het panel, gebeurt binnen de opleiding 'kort op de student', waarmee de kwaliteit van deze voorziening het adagium 'persoonlijk en dichtbij' reflecteert. In de zogenoemde PPO-lijn gebeurt de begeleiding zoveel mogelijk door dezelfde leercoach gedurende de gehele opleiding. De leercoach begeleidt de student zowel in zijn professionele ontwikkeling als in zijn loopbaanontwikkeling. In het eerste jaar is de begeleiding aanvankelijk intensief en sturend met groepsbijeenkomsten, reflectieverslagen, individuele contactmomenten, evaluerende jaargesprekken, het portfolio en het studentvolgsysteem op basis waarvan de leercoach bij dreigende studievertraging kan interveniëren. De leercoach stuurt op leren leren, een prettig studieklimaat en binding met de groep en de opleiding. De begeleiding gebeurt voor de voltijdse en duale studenten op eenzelfde wijze. Studenten stellen tijdens de audit de kleinschalige coachingsgroepen zeer te waarderen. Ook de coaching van eerstejaars door derdejaars typeren studenten als 'persoonlijk en dichtbij'.

Na de propedeuse verwacht de opleiding meer zelfstandigheid en eigen initiatief van de student. Dat dit ook feitelijk gebeurt blijkt uit de NSE 2018, waarin studenten de mogelijkheid en kwaliteit van de begeleiding positief waarderen, maar minder te spreken zijn over 'de mate waarin de opleiding initiatief neemt in ondersteuning of begeleiding'. Blijkbaar wordt de betekenis van de extensievere begeleiding nog niet door alle studenten op waarde geschat. De ouderejaarsstudenten in de audit, zeggen er echter weinig moeite mee te hebben.

Voor studenten met een functiebeperking of topsportstatus kent de opleiding maatwerk in overeenstemming met het Inholland beleid en de in de OER vastgelegde regeling hieromtrent. Zo kunnen deze studenten via de leercoach en studentendecaan in aanmerking komen voor extra tijd voor een toets, aangepast tentamenmateriaal, spreiding van lessen, aangepaste voorzieningen of extra begeleiding.

Voor wat betreft de informatievoorziening communiceert de opleiding via verschillende kanalen die door de student goed toegankelijk zijn. Zowel uit de NSE als uit het auditgesprek spreekt de waardering van studenten voor de wijze waarop de opleiding hun informeert over alle aangelegenheden rondom de studie en de inhoud van het programma. Ook vinden zij de informatie inhoudelijk uitstekend verzorgd: 'Alles is online te vinden en de studiehandleidingen zijn overzichtelijk en compleet.'

Een aandachtspunt lijkt de tijdige bekendmaking van toetsresultaten. Dit onderwerp scoort op beide locaties laag (Alkmaar 2,5; Amsterdam: 2,8). De studenten met wie het panel sprak, stelden dat vertraging in het bekendmaken van toetsuitslagen maar zeer beperkt voorkomt; de opleiding heeft het onderwerp in het vizier en werkt aan verbetering.

Tot slot merkt het panel hier op dat de opleiding beschikt over een uitstekend functionerende Opleidingscommissie, die buitengewoon serieus genomen wordt. Zo speelt de OC, naast de vervulling van haar wettelijke taken, ook een rol bij sollicitaties en neemt zij deel aan het zogenoemde driehoeksoverleg tussen de curriculumcommissie, de opleidingscommissie en de examencommissie.

Weging en Oordeel

De opleiding heeft haar huisvesting en opleidingsspecifieke voorzieningen uitstekend op orde. De studiebegeleiding is ontworpen en wordt uitgevoerd op een wijze die enerzijds bijdraagt aan het bevorderen van de studievoortgang en, anderzijds, aan de ontwikkeling van de autonome hbo-V professional die de opleiding beoogt af te leveren. De informatievoorziening aan studenten omtrent hun studie wordt hogelijk gewaardeerd, zij het dat de tijdige bekendmaking van toetsresultaten, dan wel de communicatie hierover, aandacht behoeft. De opleiding weet dit en werkt aan verbetering.

Met name de positie die de Opleidingscommissie binnen de opleiding bekleedt en de wijze waarop de opleiding dit functioneel inspraakorgaan stimuleert en faciliteert brengt het panel voor zowel standaard 7 als 8 tot het oordeel '**goed**'.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

De kwaliteit van het onderwijs wordt binnen de opleiding in een 'kleine' kwaliteitscyclus gemonitord, dat wil zeggen dat het onderwijs na iedere periode wordt gemeten en verbeterd. In de 'grote' kwaliteitscyclus wordt een synthese tot stand gebracht van de verschillende metingen over een studiejaar op basis waarvan mede het nieuwe opleidingsplan wordt opgesteld.

In een afzonderlijke notitie over 'kwaliteit' (Op Weg naar Kwaliteit 2.0) schetst de opleiding (c.q. het domein GSW) hoe zij kwaliteit definieert en hoe zij aan de door de Onderwijsraad op basis van zeven kenmerken getypeerde kwaliteitscultuur werkt.

Belangrijk element van een kwaliteitscultuur is een gedeelde visie op onderwijs en onderwijsuitvoering, gevoed door dialoog. Het panel herkent zowel uit de documentatie (visiestukken, opleidingskader) dat binnen de opleiding de voortdurende dialoog wordt gevoerd over de kwaliteit van onderwijs en de realisatie van de breed gedragen onderwijsvisie. Ook valt op dat de verantwoordelijkheid – het leiderschap – voor de PDCA-cyclus – zowel inhoud als proces – is verschoven van de kwaliteitscoördinator naar de periodegroepen; hierdoor wordt de gerichtheid op verbetering door het collectief en het lerend vermogen van alle deelnemers bevorderd. Het valt op dat docenten in hoge mate 'zelf signaleren en zelf corrigeren'; het eerder genoemde docenteninitiatief voor een professionaliseringplan is daarvan een goed voorbeeld.

De periodegroepen of zelforganiserende teams, zo vernam het panel ook tijdens de audit, koppelen hun evaluatieresultaten en eventuele aanpassingen terug naar de studenten (was een verbeterpunt), de collega-docenten en de curriculumcommissie, waarmee de verbetercyclus wordt rondgemaakt.

Ook constateert het panel dat de opleidingscommissie zeer actief is betrokken bij de onderwijsontwikkeling, onder meer waar het gaat om de invulling van keuzeonderdelen. En al eerder memoreerde het panel de betrokkenheid van de OC bij de invulling van docentvacatures. Studenten die lid zijn van de OC noemen tijdens de audit dat hun opmerkingen over de organisatie van het casusgestuurd onderwijs door het management voortvarend zijn opgepakt. Ook het zogenoemde OER-overleg, waarbij studenten en docenten met elkaar in gesprek zijn over kwaliteit en nut van de regelgeving vindt het panel een fraai voorbeeld van de wijze waarop de opleiding aan een breed gedragen kwaliteitscultuur werkt.

Weging en Oordeel

Het panel vindt het systeem van eigen evaluaties effectief en gedegen: het levert stelselmatig input voor verbetering en alle betrokkenen zijn erbij in beeld en worden bevroegd. Er is een ingebed mechanisme van 'zelf signaleren en zelf corrigeren', dat wordt gestimuleerd en gefaciliteerd door het management. De betrokkenheid bij de kwaliteit van de opleiding is – juist ook van studenten – ongekend hoog. Eigenaarschap, commitment en samenwerking zijn tastbaar aanwezig. Het panel stelt vast dat de opleiding op een zodanige wijze – vanuit een heldere visie en systematisch – werkt aan een breed gedragen kwaliteitsverbetering, dat het panel dit karakteriseert als een kwaliteitscultuur. Het oordeel van het panel over Standaard 9 luidt dan ook '**goed**'.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

In een afzonderlijk document heeft de opleiding haar toetsbeleid uiteengezet. In het verlengde van haar visie op leren formuleert zij de bijbehorende didactische uitgangspunten (zie ook Standaard 4) en – in lijn daarmee – de uitgangspunten voor de toetsing. Naast de gangbare vereisten van validiteit, betrouwbaarheid en transparantie, beschouwt de opleiding *constructive alignment* als een belangrijk uitgangspunt, waarbij het toetsen het leren dient te sturen. Bij de toetsing staat ook de verpleegkundige praktijk en de kerntaak die de student moet uitvoeren centraal.

Zo beoordeelt de opleiding in het nieuwe curriculum het praktijkleren met een beoordeling professioneel gedrag en een Kernbegrippenbeoordeling. Om die kernbegrippen beoordeeld te krijgen, formuleert de student, in samenspraak met de praktijk verpleegkundige beroepstaken (zogenoemde EPA's: *entrustable professional activities*) die op die specifieke praktijkleerplaats relevant zijn en die de student gaat aantonen. Het panel vindt dit een mooi voorbeeld van student-gecentreerde toetsing.

In het toetsbeleid – en het daaruit voortvloeiende toetsprogramma is bovendien sprake van (i) een variatie in de toetsvormen, (ii) de inzet van zowel formatieve als summatieve toetsen, (iii) een beoordeling van zowel proces als product en (iv) een zo efficiënt mogelijke inrichting van het toetsprogramma. Het panel vindt het geformuleerde toetsbeleid helder en passend bij het didactisch concept van de opleiding, waarbij terecht meer nadruk is komen te liggen op het meten van de feitelijke performance van de student in authentieke beroepssituaties (*shows* en *does* in de piramide van Miller).

Het panel heeft als onderdeel van de audit een selectie van toetsen ingezien en vastgesteld dat deze inhoudelijk relevant en van niveau zijn. Ook realiseert de opleiding de in het toetsbeleid beoogde variatie in toetsvormen en zijn er voor de kwaliteit van de toetsen voldoende waarborgen. Zo constateerde het panel dat (i) de beoogde leerresultaten op een gedegen wijze zijn vertaald naar toetsbare leerdoelen, (ii) de toetsen op basis van een toetscyclus worden ontworpen (incl. toetsmatrijs), afgenomen en geëvalueerd, (iii) er meerdere ogen meekijken naar het toetsontwerp en bij de summatieve beoordeling, (iv) het toetsbeleid en het toetsprogramma stelselmatig worden geëvalueerd binnen het systeem van kwaliteitszorg, (v) de curriculumcommissie goed zicht heeft op een adequate uitvoering van het toetsprogramma en (vi) de examencommissie via de toetscommissie de kwaliteit stelselmatig monitort. Het panel vindt dat de examencommissie haar wettelijke taken – inclusief het aanwijzen van examinatoren – op consciëntieuze wijze vervult.

Het panel sprak overigens tijdens de audit sowieso met een examencommissie die stevig in positie is en – gelet ook op de aanbevelingen in haar recente jaarverslag – goed op het netvlies heeft wat haar toegevoegde waarde is voor de opleiding. Het panel vindt het zaak dat de huidige vacature voor een extern lid snel wordt ingevuld.

Het panel vindt het sterk dat de examencommissie het management heeft betrokken bij een driedaagse training van de Vereniging Hogescholen om het een reëel beeld te geven van haar (soms complexe) werkzaamheden. Het panel vernam dat dit nadrukkelijk heeft bijgedragen aan de goede werkverhouding tussen de examencommissie en het management. Ook de afzonderlijke rollen van examencommissie en toetscommissie hebben alle betrokkenen goed in beeld.

De door het panel geconstateerde soliditeit in het toetsbeleid, het toetsprogramma en de kwaliteitsborging in het nieuwe programma, stond enigszins in contrast met de kwaliteit van de feedback van examinatoren op de eindwerken uit het oude programma die het panel voorafgaand aan de audit heeft beoordeeld. Omvang en kwaliteit van de feedback lopen erg uiteen en nopen tot meer stroomlijning. Van belang vindt het panel dat de feedback van de examinatoren op navolgbare wijze is terug te vinden op de beoordelingsformulieren (zeker als het cijfer rond de cesuur beweegt), ook al lijkt het erop dat feedback nu soms uitgebreid mondeling wordt gegeven. Het panel hoorde van de examencommissie dat zij de uiteenlopende substantie in feedback ook al had geregistreerd en Periodegroep 4 had aangezet hierin corrigerend op te treden. Bij de tussentijdse beoordelingen zag het panel overigens wel een gelijkmatiger feedback en ook een goede balans tussen 'het timmermansoog' en de hantering van de *rubrics*.

De adequaatheid van de beoordelingssystematiek bij het 'nieuwe' afstuderen – dat verschuift van het accent op praktijkgericht onderzoek naar een beoordeling van de brede beroepsbekwaamheid van de verpleegkundige (beroepsproducten) – heeft het panel nog niet kunnen zien, omdat het nieuwe programma nog geen afgestudeerden kent. Maar gelet op de stevigheid van de tussentijdse toetsing in de eerste drie studiejaar van het nieuwe programma en de enorme professionaliseringsslag die de opleiding op het gebied van toetsen en beoordelen heeft gemaakt, heeft het panel er vertrouwen in dat eenzelfde degelijkheid deel zal zijn van het vernieuwde afstuderen van het cohort 2016.

De studenten van beide locaties en varianten beoordelen over de gehele linie de kwaliteit van de toetsing en de aansluiting ervan op de inhoud van het programma als goed. Dat kwam tot uitdrukking in het auditgesprek, alsook in de NSE2018 (3,5 – 3,6).

Weging en Oordeel

De opleiding heeft haar toetsbeleid zorgvuldig en geheel in lijn met haar didactisch concept uitgewerkt. De toetsen ondersteunen het leerproces, zijn van een goed niveau en erop gericht om het functioneren van de student in de beroepscontext te beoordelen. De examencommissie is stevig in positie en borgt de kwaliteit van het tussentijdse beoordelen en toetsen, zodat sprake is van valide, betrouwbare, onafhankelijke en – voor studenten – transparante beoordelingen. De afwegingen die examinatoren maken in de beoordelingsformulieren bij het afstuderen zijn voor het panel lastig te volgen en daarmee te weinig transparant. De beoordeling bij het nieuwe afstuderen – en dus de beoordeling van de feitelijke realisatie van de beoogde leerresultaten door middel van dit nieuwe afstuderen – heeft het panel nog niet kunnen zien. Het panel beoordeelt Standaard 10 dan ook als '**voldoende**'.

4.7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Voorafgaand aan de audit heeft het panel van vijftien afgestudeerden uit de afgelopen twee studie jaren – verspreid over alle varianten - de afstudeerdossiers beoordeeld. Het afstudeerprogramma (30EC) bestaat uit de stage (20 weken), de stagebeoordeling, het stageverslag en een reflectie op de bachelorfase; daarnaast levert de student een afstudeeronderzoek dat parallel loopt aan de stage en uitmondt in een advies over hoe de kwaliteit van zorg gecontinueerd of verbeterd kan worden. Het onderwerp dat de student onderzoekt en waarover hij adviseert is gekoppeld aan de stage. De selectie die het panel beoordeelde, was naar rato verdeeld over de beide locaties, de beide varianten en de beide cohorten.

Het panel is unaniem van oordeel dat de opleiding studenten aflevert op hbo-bachelorniveau, die hun weg vinden in de verpleegkundige beroepspraktijk. Duidelijk is wel dat de gefaseerde invoering per 2016 van het nieuwe BN2020 nog eindwerken oplevert die als transitieproducten moeten worden beschouwd tussen 'oud' en 'nieuw'. Dat is ook logisch, omdat er ten tijde van de audit nog geen eindproducten beschikbaar zijn van studenten die als exponent van het volledig vernieuwde curriculum beschouwd kunnen worden. Die mogelijkheid doet zich eerst in 2020 voor.

De dossiers die het panel heeft bestudeerd, bevatten over het algemeen goede reflecties en werkstukken met onderwerpen die relevant zijn voor de praktijk. De geformuleerde aanbevelingen zijn vaak goed bruikbaar. De uitwerkingen in de afstudeeronderzoeken zijn doorgaans dicht bij de praktijk gebleven, maar niet altijd even kritisch. Het theoretisch kader is vaak substantieel. In een geval vond het panel een afstudeeronderzoek, beoordeeld met een 5,5, mager, maar nog wel voldoende.

De landing van de studenten in het werkveld is over de volle breedte stevig en positief. De werkveldvertegenwoordigers met wie het panel sprak, zijn lovend over de professionele houding van de afgestudeerden, hun kennis, maar zeker ook over hun vaardigheidsniveau. Ook de alumni waarderen in hoge mate de aansluiting van de opleiding op de praktijk.

Weging en Oordeel

Studenten van de hbo-V opleiding van Hogeschool Inholland studeren af op bachelorniveau. Zij landen als gewaardeerde professionals in het werkveld en hebben een behoorlijk kennis- en vaardigheidsniveau. Hoewel de opbrengst van het vernieuwde curriculum nog niet door middel van daarbij passende afstudeerdossiers kon worden aangetoond, is hetgeen de opleiding laat zien als resultante van het huidige afstudeerproces en de plannen die het heeft voor de inrichting van het nieuwe afstuderen, gecombineerd met de gedegen opzet en al getoonde opbrengst van het herziene curriculum uit de eerste drie studie jaren, voor het panel zonder meer toereikend om op Standaard 11 de opleiding te beoordelen als ruimschoots '**voldoende**'.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel heeft een opleiding gezien die sterk in ontwikkeling is. Het opleidingsmanagement en het docententeam hebben kans gezien om de herinrichting van het curriculum en het ontwerpen van nieuw onderwijs te realiseren, zonder daarmee de kwaliteit van uitvoering in gevaar te brengen. Sterker nog: de opleiding presteert op een aanzienlijk deel van de NVAO-indicatoren bovengemiddeld goed.

In het oog springen vooral het goed doordachte curriculum dat de doelstellingen van het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel van de Bachelor in Nursing 2020 prima reflecteert en het bevroegen docententeam dat – gefaciliteerd door een sterk management – steeds meer regie en verantwoordelijkheid neemt voor ontwerp, uitvoering en kwaliteitsborging van het voltijdse, deeltijdse en duale onderwijs. De relatie tussen onderwijs, onderzoek en de praktijk is in de Bachelor Verpleegkunde van Hogeschool Inholland ook voorbeeldig vormgegeven. De kwaliteit waarmee de eerste drie studie jaren in het nieuwe curriculum wordt uitgevoerd, wekt hoge verwachtingen ten aanzien van het afstudeerniveau dat de opleiding vanaf 2020 kan laten zien.

Met het oordeel 'goed' voor de Standaarden 1 t/m 9 en een 'voldoende' voor de Standaarden 10 en 11, komt het panel op basis van de beslisregels van de NVAO voor de opleiding als geheel, in al haar varianten, tot het oordeel '**voldoende**'.

Het panel adviseert de NVAO om de HBO Bachelor in Nursing van Hogeschool Inholland opnieuw te accrediteren voor een periode van zes (6) jaar.

6. AANBEVELINGEN

Naar aanleiding van de audit geeft het panel de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

- De opleiding heeft goede stappen gezet in het internationaal benchmarken van het curriculum; het advies is dit uit te breiden en wellicht te gebruiken bij een verdergaande profilering of bij het ontwerpen van een *double degree*.
- Versterk de aandacht voor interprofessioneel opleiden.
- Zet in op ketenstages.
- Vergroot de dynamiek tussen onderzoek en onderwijs nog verder dan nu al het geval is, onder meer door het aantal gepromoveerde docenten uit te breiden.
- Versterk *blended learning* als integraal onderdeel van het curriculum, c.q. het didactisch concept.
- Breid de internationale dimensie in Alkmaar verder uit, om op dit punt een vergelijkbare 'ambiance' te creëren als in Amsterdam.
- Versterk de transparantie bij de beoordeling van eindwerken.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen De Hogeschool Inholland hbo-bacheloropleiding tot verpleegkundige voltijd/duaal/deeltijd	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beoogde leerresultaten	
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	G
Programma	
Standaard 2. Oriëntatie programma	G
Standaard 3. Inhoud programma	G
Standaard 4. Vormgeving programma	G
Standaard 5. Aansluiting programma	G
Personeel	
Standaard 6. Kwalificaties personeel	G
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	G
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	G
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Periodiek evalueren	G
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	V
Gerealiseerde leerresultaten	
Standaard 11. Leerresultaten	V
Algemeen eindoordeel	V

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma: Uitgebreide Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Verpleegkundige – Hogeschool Inholland

Datum: 29 januari 2019; **Locatie:** Alkmaar

Tijd lokaal	Programmaonderdeel met gesprekspartners ¹	Gespreksonderwerpen
8.00 8.15-9.15 A3-28	Ontvangst visitatiepanel Vorbereidingen	Vooroverleg Bestudering materiaal
9.15-9.45 A3-32	Introductie van het programma Domeinmanagement, opleidingsmanagement en gesprekspartners thema's 1, 2	Impressie van de opleiding, locaties, onderwijs en Leer- en Innovatienetwerken/praktijkleren Een toelichting op de onderdelen van het visitatieprogramma.
9.45-10.15 A3-32	THEMA 1 BN2020, integratie CanMEDSrollen projectleider BN2020 coördinator internationalisering VUmc 3 ^{de} jaars student, OC e-health deskundige docent Klinisch Redeneren (KR) student opleidingscommissie	- Onderwijsprogramma BN2020 - Klinisch redeneren, onderwijs en toets (beroepsauthentic toetsen) - Internationalisering - E-health
9.45-10.15 A3-34	THEMA 2 Technische Verpleegkunde (TV) penvoerder TV werkvelddeskundige ambulance 3 ^{de} jaars student, TV alumnus TV, OLVG GGZ alumnus TV, OLVG Chirurgie	- Opbouw TV programma en mogelijkheden: persoonlijk en dichtbij voor studenten die extra uitdaging willen - Blended learning
10.15-10.45 A3-32	THEMA 3 Driehoek onderzoek, onderwijs en praktijk lector lector lecturer practitioner LIN lecturer practitioner LIN promovendus Zelfmanagement interprofessioneel leren in het werkveld student LIN	- Samenwerking met lectoraten - Relatie onderwijs-onderzoek-praktijk - Interprofessioneel leren - Leer- en Innovatienetwerken
10.15-10.45 A3-34	THEMA 4 Professionele en Persoonlijke Ontwikkeling (PPO) langstuderende PPO in- en doorstroom 1 ^{ste} jaars student 1 ^{ste} jaars student 2 ^{de} jaars student 4 ^{de} jaars student, OC	- Langstudeerbegeleiding - In- en doorstroom - Studiebegeleiding en buitenschools leren - Professionele ontwikkeling
10.45-11.00 A3-28	Pauze	Afstemming panel
11.00-11.45 A3-28	Think like a nurse, plenair lecturer practitioner LIN projectleider BN2020 VUmc 3 ^{de} jaars student, TV, OC KR/PPO	- Curriculum BN2020 - Afstudeerprogramma (huidig en nieuw curriculum), eindniveau - Afstudeerbegeleiding - Onze kleur Persoonlijk en dichtbij

¹ NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

Tijd lokaal	Programmaonderdeel met gesprekspartners ¹	Gespreksonderwerpen
	penvoerder TV alumnus TV, OLVG locatie West PPO coördinator internationalisering in- en doorstroom	
11.45-12.30 A3-28	Lunch panel	Inzage documenten, toetsen etc.
12.30-12.55 A3-28	Samen denken in mogelijkheden Onderwijsorganisatie en kwaliteitszorg examencommissie curriculumcommissie toetscommissie opleidingscommissie, periodegroep student opleidingscommissie student opleidingscommissie kwaliteitscoördinator	- Taken en rollen commissies - Periodegroepen: eigenaar inhoud en proces - Samenwerking commissies en periodegroepen - Toetsing en beoordeling - Kwaliteitsborging onderwijs, toetsing en beoordeling en afstuderen
12.55-13.20 A3-28	Gesprek met examencommissie en toetscommissie examencommissie examencommissie toetscommissie toetscommissie	- Taken en rollen examencommissie en toetscommissie
13.20-13.30 A3-28	Pauze visitatiepanel	
13.30-14.15 A3-28	Samen denken in mogelijkheden Samenwerking met het werkveld projectleider BN2020 bureau externe betrekkingen bureau externe betrekkingen Spaarne Gasthuis VUmc	- Totstandkoming nieuwe curriculum - Buitenschools leren - Samenwerking met het werkveld
14.15-14.25 A3-28	Pauze visitatiepanel	
14.25-15.05 A3-28	Gesprek met studenten 1 ^{ste} jaars voltijd 1 ^{ste} jaars voltijd 1 ^{ste} jaars voltijd 2 ^{de} jaars voltijd 2 ^{de} jaars voltijd 3 ^{de} jaars voltijd, TV 3 ^{de} jaars voltijd, TV 4 ^{de} jaars dual 4 ^{de} jaars, dual	- Kwaliteit onderwijsprogramma - Studeerbaarheid, studielast - Studiebegeleiding, begeleiding buitenschools leren - Docenten - Informatievoorziening - Opleiding-specifieke voorzieningen - Toetsen en beoordelen - Afstuderen
15.05-15.15	Pauze visitatiepanel	
15.15-16.00 A3-28	Domeinmanagement, opleidingsmanagement HBOV en lectoraat Hogeschooldirecteur manager onderwijs en onderzoek teamleider hbo-V teamleider hbo-V teamleider hbo-V lector lector	- Strategisch beleid, visie, missie - Positionering en profilering - Lectoraat & LINS - Personeelsbeleid, scholing - Internationalisering - Ontwikkelingen in het werkveld - Relatie beroepenveld - Onderwijsrendement
16.00-17.00 A3-28	Pending issues en beraadslaging panel	
17.00 A3-28	Terugkoppeling panel Domeinmanagement, lectoraat, Team hbo-V	

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van september 2016. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding verstrekte documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen binnen het voltijdse programma.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

De zelfevaluatie van de opleiding bevatte een door de studenten opgesteld studentenhoofdstuk met voor het panel bruikbare informatie.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De opleidingen binnen het cluster werden grotendeels door hetzelfde panel beoordeeld.

De afstemming is allereerst geborgd door de in dit verantwoordingsformulier gepresenteerde overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Verdere kalibratie tussen de deelpanels vindt voorts plaats door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van voor zoveel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgenomen in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2016'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien i) standaard 1 onvoldoende is, ii) ten minste zes standaarden 'voldoende' zijn en herstel van de tekortkomingen bij de 'onvoldoende' standaarden binnen twee jaar niet realistisch en haalbaar is of iii) minder dan zes standaarden 'voldoende' zijn.
- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'voldoende' indien ten minste zes standaarden 'voldoende' zijn; waaronder in elk geval standaard 1 en herstel van de tekortkomingen bij de 'onvoldoende' standaarden realistisch en haalbaar is binnen twee jaar.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien ten minste alle standaarden minimaal 'voldoende' zijn en 5 standaarden als 'goed' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 11.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien ten minste alle standaarden minimaal 'voldoende' worden bevonden en 5 standaarden als 'excellent' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 11.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport opleiding
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
  - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
  - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal
- Overzichtslijst van alle eindwerken van de laatste twee jaar (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid). De selectie van vijftien eindwerken die het panel heeft ingezien, is bekend bij de secretaris van het panel.

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	HBO-Bachelor Nursing West

Samenstelling en expertise van de panelleden die bij de beoordeling zijn ingezet.

Naam	Rol	Expertise					
		Vakinhoud	Internationaal	Onderwijs en toetsing	Werkveld	visitatie-/ audit	Studentzaken
Drs. W.G. van Raaijen	Voorzitter		x	x		x	
Dr. J.S. Jukema	Lid	x	x	x	x	x	
Mw. W. Jackson MBA	Lid	x	x		x		
Hr. G.J. Snoep	Student-lid						x
H.R. van der Made	Secretaris		x	x		x	

Korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
Drs. W.G. van Raaijen	De heer van Raaijen is partner bij Hobéon en veelvuldig betrokken geweest bij audits, waaronder accreditatieaudits.
Dr. J.S. Jukema	De heer Jukema is lector Verpleegkunde bij Saxion Hogescholen, Academie voor Gezondheidszorg. Hij was hiervoor van 1995 tot 2016 werkzaam bij Hogeschool Windesheim in Zwolle.
Mw. W. Jackson MBA	Mevrouw Jackson is Manager Leerhuis van het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis (ETZ).
Hr. G.J. Snoep	De heer Snoep volgt de duale hbo-bacheloropleiding Verpleegkunde bij de Hogeschool Rotterdam waar hij voorzitter is van de opleidingscommissie. Hij is als leerling-verpleegkunde werkzaam in het Ikazia Ziekenhuis in Rotterdam Zuid.
H.R. van der Made	De heer Van der Made is sinds september 2010 NVAO-erkend secretaris

Op 13 augustus 2018 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding HBO-Bachelor Nursing van de Hogeschool Inholland, onder het nummer 007123.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl